
ÅRSBERETNING FOR 2008

Virksomhetens art

Data Design System ASA har som mål å dekke utvalgte nisjer av byggebransjens behov for kosteffektive, IT-baserte verktøy for tverrfaglig planlegging, prosjektering og dokumentasjon.

Morselskapet har hovedkontor i Klepp kommune. I tillegg er det plassert personell i Oslo og Bergen. Selskapet har følgende tre heleide datterselskaper:

DDS Building Innovation AS holder til i samme lokaler som morselskapet.

Data Design System GmbH sitt hovedkontor er lokalisert i Ascheberg (nær Dortmund) i Tyskland. Dette selskapet har også et avdelingskontor i Linz i Østerrike.

Data Design System UK Ltd er et sovende selskap med registrert adresse i Farnham, England.

Utvikling og resultat

Konsernet Data Design System oppnådde netto driftsinntekter på 52,66 mill. kr mot 47,64 mill. kr i 2007 (+10,3%).

Aktivitetene knyttet til produktet DDS-CAD Arkitekt & Konstruksjon håndteres av DDS Building Innovation AS (DDS BI). I tillegg til egen salgsorganisasjon i Norge har dette selskapet forhandlere i UK og Sverige. Omsetning fra eksportaktivitetene utgjorde 3,29 mill. kr (28,8%) i 2008.

DDS BI stod totalt for 11,42 mill. kr av konsernets driftsinntekter, sammenlignet med 12,28 mill. kr året før. Hovedmålgruppen for DDS BI er boligbyggere andre som bygger mye i tre. Finansuroen i siste del av 2008 påvirket aktivitetsnivået ganske kraftig i dette segmentet, og det er en medvirkende årsak til at omsetningen endte litt lavere enn året i forveien. Man fikk imidlertid rimelig raskt tilpasset aktivitetene til endringene i rådende ytre betingelser, og kompenserte i noen grad for nedgang i salg av programvarelisenser med økning i salg av kurs og konsulenttjenester.

I løpet av 2008 ble det foretatt en endring i ledelsen av DDS BI. Svein Inge Nærheim overtok som daglig leder etter Bjørn K Stangeland som nå er styreleder for dette selskapet.

Den samlede omsetningen i Data Design System GmbH ble på 31,28 mill. kr sammenlignet med 25,82 mill. kr i 2007 (+21,15%) og dette utgjør 59,4 % av konsernets omsetning.

DDS GmbH selskapet håndterer alt salg og distribusjon av produktet DDS-CAD MEP (elektro/VVS) i Europa utfor Skandinavia og har i løpet av 2008 hatt betydelige aktiviteter knyttet til å evaluere og etablere partnere og forhandlere i nye markeder.

Selskapet fikk bra uttelling fra markedsaktivitetene i det tyske markedet også i 2008. Den totale omsetningen i Tyskland isolert ble 27,11 mill. kr, sammenlignet med 21,89 mill. kr året før (+23,9%). Av dette kom 15,00 mill. kr fra salg av programvarelisenser, sammenlignet med 12,47 mill. kr året før (+20%). Dette betyr at av konsernets samlede programvarelisens salg på kr 23,48 mill. kr i 2008, selges 63,88% i Tyskland.

I Østerrike økte omsetningen med 6,8% fra 3,69 mill. kr i 2007 til 3,94 mill. kr i 2008.

Byggebransjen i Norge holdt et høyt aktivitetsnivå i gjennom det meste av 2008, men kjølnet av kjente årsaker litt ned i fjerde kvartal. På tross av dette fikk økte selskapet omsetningen i Norge knyttet til produktet DDS-CAD MEP (elektro/VVS) med 5% til 10 mill. kr i 2008, sammenlignet med året før.

Konsernets totale omsetning i det norske markedet var 17,93 mill. kr i 2008 sammenlignet med 18,40 mill. kr i 2007.

Den totale omsetningen utenfor Norge var 34,73 mill. kr sammenlignet med 29,26 mill. kr året før (+18,7%). Dette betyr at 66% av konsernets driftsinntekter i 2008 kom fra eksportaktiviteter.

Data Design System har en betydelig kundemasse som abonnerer på nye versjoner og benytter seg av brukerstøtte. Konsernet hadde i 2008 inntekter på 21,65 mill. kr fra slike løpende årlige support- og vedlikeholdskontrakter, som med det utgjorde 41,1% av totalomsetningen.

Den årlige verdien av slike kontrakter økte med 3 mill kr i 2008. Porteføljen med slike kontrakter er bygd opp over mange år, og en økning på 16,2% i et enkelt år er et godt signal om at tilgangen på nye kunder er stor, og frafallet av eksisterende kunder er lavt. I praksis betyr dette at selskapet har fornøyde kunder, og at markedsandelene er økende.

Resultat for konsernet viser et overskudd på kr 6.183.476 med et resultat etter skatt på kr 4.832.945. Konsernet hadde i regnskapsåret 2007 til sammenligning et overskudd på kr 6.639.459 og et resultat etter skatt på kr 5.082.740. Likviditeten har vært god, og likviditetsreserven utgjorde ved årsskiftet 16,2 mill. kr. Plasseringen av midlene er i bankinnskudd.

I forbindelse med den gryende finanskrisen og at enkelte Europeiske banker begynte å vakle, ble det i pengemarkedet mye fokus på det øvre taket på innskuddsgarantien i Norske banker.

Konsernet valgte å minimere risiko ved å porsjonere kontantbeholdningen til innskudd i flere banker og fordele på juridiske enheter som konto innehaver. Et lån på 4,5 mill. kr fra mor til datterselskapet DDS BI var et ledd i dette, og er forklaringen til den relativt kraftige endring i kolonnen for morselskapet under balanseposten "andre fordringer".

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i konsernet var kr 5.598.482 (kr 4.484.116 i 2007), med investeringer på kr 818.029 og netto finansieringsaktiviteter på - 2.457.972 har dette medført en positiv økning av likvide midler på kr 2.322.481 i 2008. Betalbar skatt og endring i andre tidsavgrensingsposter utgjør de største forskjellene mellom resultat før skatt og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Primært grunnet tidligere nevnte konserninterne omdisponeringer fremkommer kontantstrømmen i morselskapet for 2008 som negativ med kr 2.042.986 (kr +2.469.178 i 2007). Reduksjonen av likvide midler ble kr 4.544.294, med investeringer på kr 43.436.

buildingSMART

Data Design System har gjennom mange år slitt med at forskjellige store - både private og offentlige - aktører i byggebransjen har krevd at tegninger og dokumentasjon i byggeprosjekter skal utarbeides i programvare basert på proprietære løsninger fra den amerikanske leverandøren Autodesk. Dette er ikke bare et Norsk fenomen, men problemstillingen gjelder i høyeste grad også i andre markeder.

I praksis betyr dette diskriminering av aktører som har kjøpt sine løsninger fra både Data Design System og en rekke andre programvareleverandører.

Dette har mange fellesnevnerne med det mange kjenner fra bruk av tradisjonelle kontorsystemer hvor de fleste nærmest tar det for gitt at alle bruker Word, Excel, PowerPoint, Outlook, Internet Explorer osv. fra leverandøren Microsoft.

Data Design System har derfor de siste årene engasjert seg sterkt for å få bransjen til å ta i bruk åpne standarder som et alternativ til det å "standardisere på leverandør".

buildingSMART er en internasjonal organisasjon hvis hovedmål er å tilrettelegge for, forbedre og automatisere den elektroniske overføringen av informasjon mellom alle ledd i byggebransjens verdikjede med bruk av åpne standarder.

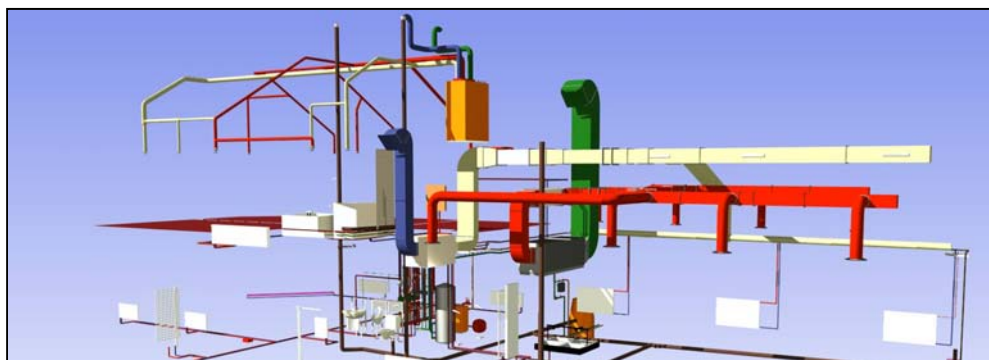
Ved at forskjellige IT-verktøy kan supplere og utfylle hverandre gjennom sømløs utveksling og gjenbruk av data, åpner det en hel verden av nye muligheter for beregninger og simuleringer av både teknisk og økonomisk art. Konsekvenser av de valg som gjøres kan analyseres også på tvers fagområdene. Energiforbruk i bygg er et godt eksempel på slike analyser.

Det handler om å forbedre arbeids- og beslutningsprosesser med bruk av digitale Bygg Informasjons Modeller (BIM)

buildingSMART har ikke bare lyktes i å få nevnte problemstillinger satt på dagsordenen, men har i tillegg fått både myndigheter og private selskaper i flere land til å investere betydelig i oppbygging av kompetanse rundt denne type teknologi.

I tillegg til å ha implementert støtte for buildingSMART standardene, bekler representanter for Data Design System nøkkelroller i buildingSMART organisasjonen både nasjonalt og internasjonalt. Dette gir tilgang til et stort kontaktnett både i forhold til potensielle kunder og strategiske partnere men i tillegg gir det også en ikke helt ubetydelig påvirkingsmulighet.

buildingSMART er et viktig element i selskapets strategi for videre vekst.

The BIM Vikings besto av Data Design System, Graphisoft Norge, Nosyko, Powel, Holte Byggsafe, Jotne EPM Technology, Focus Software, Norsk Technology, Octaga, Sintef, Norconsult informasjonssystemer, Heggelund & Koxvold, Statsbygg, EDR Engineering Data Resources AS og Forsvarsbygg

Build London Live

Build London Live 2008 ble også kalt "verdensmesterskapet" i bruk av buildingSMART og Bygg Informasjons Modeller (BIM).

Arrangementet ble gjennomført i dagene 24.- 26. juni verden rundt, men med jury og utgangspunkt i London. Det var en 48 timers happening, der det ble konkurrert i praktisk bruk av BIM. Team fra en rekke nasjoner konkurrerte via web for å utvikle en komplett BIM-modell av en bydel i London. Over 300 personer og eksperter deltok i selve konkurransen. Data Design System tok initiativ til dannelsen av et team fra Norge som hadde til hensikt å vise verden hva som var mulig å få til med programvare utviklet i eller tilgjengelig i Norge. I tillegg til programvareleverandører, arkitekter og andre fagfolk, var både Statsbygg og Forsvarsbygg med i sentrale roller.

Det hele ente med at det Norske teamet med navn BIM Vikings stakk av med hovedprisen fra arrangementet og status som "verdensmestre".

Dette har gitt mye positiv oppmerksomhet og åpnet mange dører for Data Design System både i Norge og andre deler av verden.

Nytt og spennende produkt

Produktet DDS-CAD MEP er bygget opp av flere moduler slik at det kan konfigureres til den enkelte kundes behov og lommebok. Man kan starte med en basiskonfigurasjon og etter hvert utvide med å kjøpe stadig flere tilleggsmoduler.

Basisen i produktet heter DDS-CAD building og er en modul for håndteringen av selve bygningskroppen med tilhørende rom og soner. Dette danner plattformen for fagapplikasjonene som man benytter for å modellere elektro, rør, ventilasjon, varmeanlegg, kjøling eller andre tekniske installasjoner avhengig av hvilke moduler man har kjøpt. DDS-CAD building har en lav brukerterskel men har samtidig velutviklete og gjennomprøvde konsepter bygget opp gjennom år med utvikling og praktisk bruk av en stor kundemasse.

Tradisjonelt har arkitekter levert 2 dimensjonalt underlag til ingeniørene i byggeprosjekter. Derfor har DDS-CAD building velutviklet funksjonalitet for å raskt gjøre om 2D tegninger til 3D Bygg Informasjons Modeller (BIM) på det nivå ingeniørene trenger for sine beregninger.

Det er noe annet som også finnes som 2D tegningsarkiv og det er dokumentasjon av eksisterende bygningsmasse. Med stadig økende krav til beregning av energiforbedringstiltak, universell utforming og annen investering i opprusting av eksisterende bygg – ikke minst offentlige – kommer man vanskelig utenom det å bruke BIM.

DDS-CAD building har også full støtte for buildingSMART standarder som igjen gjør at BIM modeller bygget opp fra 2D underlag kan eksporteres og tilgjengeliggjøres for en rekke eksterne spesialapplikasjoner som støtter disse standardene.

Statsbygg er en av Norges største forvaltere av bygningsmasse, med over 2,3 millioner kvadratmeter areal fordelt på over 1.500 bygninger. Statsbygg satser tungt på en ny buildingSMART og BIM strategi, som omfatter både ny og eksisterende bygningsmasse. På dette området er Statsbygg både banebrytende og ledende i verden.

Data Design System leverte i 2008 en søknad til Innovasjon Norge om en OFU kontrakt (Offentlig forsknings- og utviklingskontrakt) hvor Statsbygg er det man i den forbindelse kaller for "krevende kundepartner".

Prosjektet har til hensikt å utvide DDS-CAD building med en del ny funksjonalitet, slik at det blir enda bedre tilrettelagt for å dekke behov som man sammen med Statsbygg har kommet frem til. Denne søknaden ble innvilget i desember 2008 og gir Data Design System et tilskudd fra Innovasjon Norge på totalt 4 mill. kr fordelt på 2009 og 2010, i tillegg til rundt en mill. kr i pengebidrag fra Statsbygg..

Produktet som utvikles er fullt og helt Data Design System sin eiendom og vurderes til å ha stort markeds potensial også utenfor Statsbygg og Norge.

Dette i tillegg til det løftet prosjektet også fører til i form av en ny og kraftig forbedret kjerne i eksisterende fagapplikasjoner.

Statsbygg har OFU samarbeid med to andre Norske programvarehus (NoSyko og EPM Technologies) med løsninger som supplerer Data Design System's.

Disse tre selskapene gikk derfor sammen for å søke Innovasjon Norge om midler til å utrede felles markedsmuligheter internasjonalt for resultatene fra Statsbygg samarbeidet. Innovasjon Norge fant det såpass interessant at de i desember 2008 innvilget totalt kr 800.000 i tilskudd til slikt arbeid i 2009.

Markedsutsiktene

Byggebransjen er av de næringer hvor den såkalte finanskrisen så langt har slått kraftigst ut. Dette la utvilsomt også en liten demper på omsetningsveksten til Data Design System på tampen av 2008.

Publikum viser stor interesse for DDS-CAD produkter på messer som arrangeres i Tyskland og Østerrike

Den globale finanskrisen er ikke over, og det er knapt noen som med stor grad av sikkerhet kan si hvordan det vil utvikle seg videre og hvor lenge det vil vare

Selv om ikke alle delene av byggebransjen er rammet like hardt, fører det til betydelig mer nøling og utsettelse av beslutninger som innebærer investeringer også hos dem som avventer og skal se an utviklingen.

Aktører innen de tekniske installasjonsfagene som er målgruppen for DDS-CAD MEP, har i noen grad kunne bevege seg fra nybygg og inn mot rehabilitering og oppussing hvor også en stor del av de offentlige midlene i "krisepakken" har blitt kanalisert.

Data Design System har over tid bygget opp gode relasjoner med både Statsbygg og Forsvarsbygg og er involvert med disse i flere prosjekter knyttet til buildingSMART. Finanskrisen har ikke påvirket disse prosjektene i negativ retning, snarer tvert i mot.

Data Design System sitt hovedmarked målt i omsetning er Tyskland. Byggebransjen i Tyskland har mange svært magre år bak seg, og var i motsetning til Norge og en del andre land ikke så overopphetet da finanskrisen slo inn. Det at "fallhøyden" oppleves som noe mindre i dette markedet kan ses på som positivt.

På tross av all den eksterne turbulensen viste også fjerde kvartal 2008 vekst for Data Design System sammenlignet med rekordåret 2007.

Konjunkturutviklingen er i høyeste grad usikker.

En byggbransjen under press må imidlertid ha fokus på lønnsomhet, økte krav til kvalitet, mål om reduksjon av byggefeil og omlegging av arbeidsprosesser for å rasjonalisere.

Data Design System sine løsninger fokuserer på nettopp oppnåelse av effektivitets-, kvalitets-, tids- og kostnadsbesparelser.

Det skjer mye rundt buildingSMART både i Norge og internasjonalt som selskapet er i god posisjon til å kunne utnytte. Krisetider er også tid for nye muligheter.

Det løpende salget av lisens og vedlikeholdsavtaler til dagens primære nedslagsfelt for produktet DDS-CAD MEP i Tyskland er utvilsomt en av viktigste bærebjelkene i konsernets omsetning.

Selskapets etablerte salgs- og markedsapparat har så langt oppnådd gode resultater selv i vanskelige tider, og i løpet av våren og sommeren

2009 står en rekke viktige salgsmesser for døren. Selv om man naturligvis legger opp en strategi som gir rom for rask omstilling om det skulle bli nødvendig, preges planene av optimisme og en offensiv tilnærming.

Likestilling

En av tre aksjonærvalgte styremedlemmer er kvinne. Av konsernets 62 ansatte er 12 kvinner. Konsernet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Konsernet har i sin policy tatt sikte på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering.

Finansiell risiko

Selskapets finansielle risiko er først og fremst knyttet til valutasingninger.

Ideelt sett skal en benytte kurser fra den enkelte transaksjonsdato ved omregning av utenlandsk datterselskap. Dette kan skape en del praktiske problemer dersom regnskapssystemene ikke satt opp til å takle dette, og gjennomsnittskurser er derfor tillatt. Dersom salg og kostnader forløper relativt jevnt gjennom året – slik som for DDS - tilsier også dette at bruk av gjennomsnittskurser kan være greit.

Kursen på Euro i forhold til Norske kroner var ved inngangen til året kr 7,96 mens den 31/12 2008 var på kr 9,86 (opp 23,9%). Tradisjonelt har selskapet brukt gjennomsnittet av disse to kursene i konsernets resultatregnskap. For 2008 ville det gitt en € kurs på kr 8,91. Den volatile kursutviklingen gjennom året gjør at daglige kurser avviker en del fra dette. I samråd med revisor har selskapet i stedet valgt å benytte gjennomsnittlig kurs fra Norges Bank som er utregnet til kr 8,22 (69 øre lavere per €).

Det aller vesentligste av omsetningen i fremmed valuta skjer i regi av utenlandske datterselskaper, hvor man også har kostnader i samme valuta. Med €4 mill. i slik omsetning utgjør forskjellen til denne nye måten å regne gjennomsnittskurs at konsernomsetningen målt i norske kroner blir underkant av 3 mill. kr lavere for 2008.

Risikoen er først og fremst knyttet opp til marginen på drift og den har historisk sett utgjort en relativt beskjeden del av konsernomsetningen. Driftsresultatet i DDS GmbH var i 2008 eksempelvis rundt €60.000 før finansposter og skatt.

Det at man legger til grunn den lave kursen betyr derfor relativt lite for konsernets driftsresultat.

I konsernbalansen er det kurs per 31/12 som skal legges til grunn.

Valutasvingninger påvirker konsernfordringene og innebærer en økonomisk risiko for selskapet.

Morselskapet hadde ved utgangen av 2008 fordringer mot DDS GmbH på €661.436 (€821.463 ved inngangen til året).

DDS GmbH hadde på sin side per 31/12 eksterne kundefordringer på €493.076 sammenlignet med €497.431 året før.

Svingningene i valuta de siste par årene har slått begge veier i konsernets finansposter for agio. I 2007 utgjorde agio et tap på kr 229.082 mens det i 2008 førte til en gevinst på kr 969.110.

Selskapet har ikke benyttet seg av finansielle instrumenter i forsøk på styring av finansiell risiko.

Svingninger på innskuddsrentene har betydning for avkastninger på selskapets likvide midler som er i form av bankinnskudd. Betalingsevne til kunder kan innebære en viss risiko, men historisk sett har det vært lite tap på fordringer. Selskapet har i realiteten relativt lav finansiell risiko.

Ytre miljø

Ingen av bedriftens aktiviteter påvirker eller forurensar det ytre miljø mer enn det som er vanlig i bransjen.

Personalforhold

Arbeidsmoral og motivasjon er god. Styret er oppdatert om bedriftens HMS rutiner, og det er ikke registrert skader eller ulykker. Det er i løpet av året registrert sykefravær i konsernet med 110 dager, hvilket utgjør 0,75% av total arbeidstid. Arbeidsmiljøet i bedriften vurderes som bra.

Lederlønnspolitikk

Styret har utarbeidet en egen godtgjøringsrapport hvor det redegjøres for lederlønnspolitikken i Data Design System ASA. Denne er vedlagt årsberetningen.

Illustrasjon ved ByggPro as, Arkitekt/Visualisering/Konstruksjon

Corporate governance (eierstyring og selskapsledelse)

Aksjene i Data Design System ASA er notert på fondsmeglerforbundets OTC liste. Alle aksjer tilhører samme klasse, og hver aksje har en stemme på generalforsamlingen.

Det er ikke fastsatt noen fast politikk for utbyttensnivået annet enn at det både bør gjenspeile konsernets kapitalbehov til egen utvikling og aksjonærenes ønske om løpende avkastning. Det er vedtektsfestet at styret skal ha 3-6 medlemmer. De senere årene har styret bestått av 4 styremedlemmer, hvorav en er valgt av og blant de ansatte. Styrets aksjonærvalgte medlemmer velges på generalforsamling, hvor også styrets godtgjørelse fastsettes.

Det er gode innarbeidede rutiner for kommunikasjonen mellom styre og ledelse, hvor skriftlig rapportering og oppfølging står sentralt. Det avholdes 5 til 8 styremøter årlig.

Det er ikke registrert omsetning av selskapets aksjer i løpet av 2008.

På <http://www.dds-cad.com/> er det ytterligere informasjon om selskapet, samt en mailingliste hvor aksjonærer og interessenter kan melde seg for å få tilsendt nyheter og informasjon.

Aksjonærforhold

Bedriftens aksjekapital var ved årsskiftet kr 3.610.320. Av konsernets 62 ansatte er 37 aksjonærer i selskapet med totalt 46,7% av aksjene.

Selskapet hadde ved årets slutt 100 aksjonærer. MP Pensjon er største aksjonær med 9,4%. Selskapets 11 største aksjonærer har hver over 5% og samlet 65,3%. De 7 største ansatte aksjonærene eier samlet 35,9%.

Disponeringer

Årets konsernresultat etter skatt utgjorde kr 4.832.945.

Styret foreslår at årsresultatet i morselskapet på kr 4.259.030 i sin helhet overføres til annen egenkapital. Styret foreslår videre at kr 2.791.216 av skattemessig innbetalt kapital, tidligere overført til fri egenkapital – tilsvarende 77,3 øre per aksje – utdeles som utbytte.

Selskapets frie egenkapital pr. 31.12.2008 var:

Annen Egenkapital	kr 13.310.360
Utsatt skattefordel	kr - 295.421
Fri egenkapital per 31.12.08	kr 13.014.939

Styret finner grunn til å takke ansatte og ledelse for god innsats i år 2008

Klepp, 31. desember 2008
30 april 2009

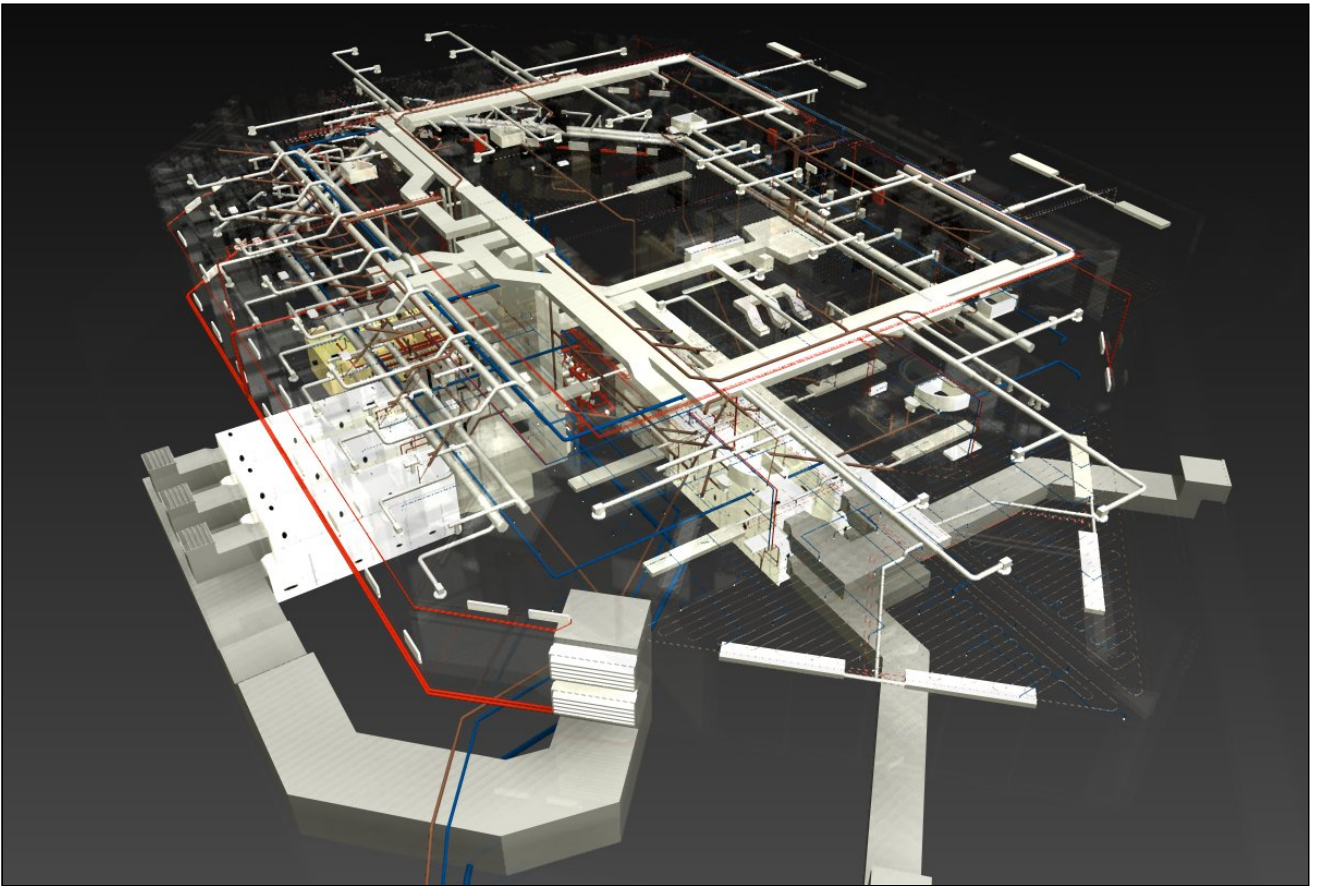
Geir Worum
Styreleder

Lars C Christensen
Styremedlem

Birgitte Nordvik
Styremedlem

Marianne Fjogstad
Ansattes representant

Bjørn Kr. Stangeland
Adm.direktør

Fra venstre: styremedlem Lars C. Christensen, administrerende direktør Bjørn Kr. Stangeland (Data Design System ASA), daglig leder Svein Inge Nærheim (DDS Building Innovation AS), styreleder Geir Worum, ansattes representant Marianne H. Fjogsted, Geschäftsführer Nils Kverneland (Data Design System GmbH)